

Організація діяльності менеджера в умовах інтеграції українського бізнесу до європейського економічного простору

Нікітіна Діана,

здобувачка вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: розглянуто трансформацію ролі менеджера та особливості організації його діяльності в контексті інтеграції українського бізнесу до європейського економічного простору. Досліджено ключові компетенції, якими має володіти сучасний управлінець для успішної адаптації підприємства до стандартів ЄС, зокрема стратегічне мислення, знання європейського регуляторного законодавства та цифрову грамотність. Проаналізовано основні виклики, що постають перед вітчизняними компаніями на шляху до Єдиного ринку, а також визначено роль міжнародної кооперації та цифровізації як інструментів підвищення конкурентоспроможності в умовах відкритої економіки.

Ключові слова: євроінтеграція, менеджмент, компетенції менеджера, цифровізація, конкурентоспроможність, європейський економічний простір.

Євроінтеграційний курс України, закріплений Угодою про асоціацію з Європейським Союзом, відкриває нові можливості для вітчизняного бізнесу та водночас висуває підвищені вимоги до якості управління. В умовах активного зближення з єдиним ринком ЄС менеджер перетворюється на ключову фігуру адаптації підприємства до нових стандартів конкуренції, регулювання та корпоративної культури. Глибинне розуміння принципів організації менеджерської діяльності в контексті євроінтеграції набуває особливої актуальності, адже від правильно побудованих управлінських процесів залежать конкурентоспроможність підприємства, ефективність виходу на зовнішні ринки та стале економічне зростання в умовах відкритої економіки [1].

Інтеграція до європейського економічного простору суттєво змінює роль менеджера. Якщо раніше основна увага приділялася переважно оперативному управлінню, то сьогодні на перший план виходять стратегічне мислення, знання норм і правил Європейського Союзу, здатність керувати змінами та ефективно взаємодіяти у міжкультурному середовищі. Сучасний менеджер повинен орієнтуватися у регуляторних вимогах єдиного ринку, зокрема у технічних стандартах, санітарних нормах, правилах державних закупівель та антимонопольному законодавстві [2]. Пріоритетними стають також навички управління проектами, проведення фінансового аналізу відповідно до міжнародних стандартів фінансової звітності, а також цифрова грамотність, оскільки розвиток цифрового ринку ЄС передбачає активне використання електронного документообігу, хмарних технологій та сучасних систем

управління ресурсами підприємства [3]. Окрім цього, зростає значення лідерських якостей менеджера, його здатності формувати відповідальну корпоративну культуру, забезпечувати прозорість діяльності підприємства та враховувати принципи екологічної й соціальної відповідальності бізнесу.

Важливим аспектом організації діяльності менеджера є стратегічне планування та адаптація бізнес-моделі підприємства до нових умов функціонування. У межах поглибленої зони вільної торгівлі з Європейським Союзом менеджер має здійснювати аналіз потенційних ринкових можливостей у країнах ЄС, вивчати попит на продукцію, шукати нових партнерів та формувати довгострокові стратегії розвитку підприємства [2]. Це також передбачає розроблення конкурентоспроможної продукції, орієнтованої на потреби європейських споживачів, а також активну участь у міжнародних програмах співпраці та торгівлі.

В умовах відкритої конкуренції саме рівень знань і практичних навичок співробітників визначає здатність компанії утримувати позиції на ринку, тому вкладення у персонал перетворюються з бажаного на обов'язкове. Завдання керівника - вибудувати цілісну систему корпоративного навчання: заохочувати вивчення іноземних мов, культивувати міжнародні професійні зв'язки та формувати культуру постійного самовдосконалення. Водночас зростаюча поширеність дистанційного й гібридного форматів роботи вимагає від менеджера окремих компетенцій - уміння згуртовувати розподілені команди та підтримувати їхню продуктивність незалежно від географії [2].

Євроінтеграція несе українському бізнесу не лише переваги, а й відчутні труднощі. Пристосування до жорстких регуляторних стандартів ЄС, оновлення застарілої виробничої бази, нестача фахівців належного рівня та зростаючий тиск з боку досвідчених європейських гравців - усе це серйозно ускладнює перехідний період. Щоб вистояти в цих умовах, менеджери мають робити ставку на міжнародну кооперацію, цілеспрямовано шукати інвестиційні ресурси та долучатися до профільних програм підтримки підприємництва. Окремим важелем підвищення конкурентоспроможності слугує цифровізація, це сучасні технологічні рішення здатні суттєво раціоналізувати управлінські процеси й вивести результативність компанії на якісно новий рівень [3].

Інтеграція українського бізнесу до європейського економічного простору формує нові вимоги до організації діяльності менеджера. Сучасний менеджер повинен поєднувати стратегічне бачення розвитку підприємства з ефективним управлінням ресурсами, орієнтуватися на міжнародні стандарти та постійно вдосконалювати власні професійні компетенції [4]. Успішність євроінтеграції значною мірою залежить від здатності управлінців адаптуватися до змін, впроваджувати інноваційні підходи до управління та забезпечувати сталий розвиток підприємств у нових економічних умовах.

Список використаних джерел:

1. Сухорукова А.Л., Саркова А. М., Просолов О. О., Воробйова С. С. Стратегії підвищення мотивації персоналу як фактор зростання продуктивності

на підприємствах (in English). *Modern Economics*. 2024. № 48(2024). С. 124-129. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V48\(2024\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V48(2024)-15).

2. Штиршов О.М., Сухорукова А.Л. Особливості процесу формування та управління корпоративним іміджем підприємства (організації) як чинника його розвитку в умовах змін. *Державотворення*. 2024. №2 (36). С. 463-476. DOI: <https://doi.org/10.26565/1992-2337-2024-2-3>.

3. Єфімова А. М., Ізбаш В. М. Організація робочого часу та продуктивність: тайм-менеджмент для керівників та співробітників. *Proceedings of III International Scientific and Practical Conference London, United Kingdom*. 10-12 October 2024. С. 640-648.

4. Курепін В. М., Марченко Д. Д. Адаптація молодих спеціалістів-менеджерів в умовах цифровізації кадрової політики об'єктів господарювання. *Modern Economics*. 2025. № 50(2025). С. 95-102. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V50\(2025\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V50(2025)-13).

Abstract: *The transformation of the role of a manager and the peculiarities of organising their activities in the context of the integration of Ukrainian business into the European economic space are considered. The key competencies that a modern manager must possess for the successful adaptation of an enterprise to EU standards, in particular strategic thinking, knowledge of European regulatory legislation and digital literacy, are examined. The main challenges facing domestic companies on the path to the Single Market are analysed, and the role of international cooperation and digitalisation as tools for increasing competitiveness in an open economy is determined.*

Keywords: *European integration, management, manager competencies, digitalisation, competitiveness, European Economic Area.*

Науковий керівник:

Сухорукова А. Л.,

*канд. наук з держ. упр., доцент
кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування
Миколаївський національний аграрний університет*

УДК 620.92:338.24

Strategic management of energy sector decentralisation processes in the context of renewable energy sources development

Гардус Максим,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна